

Nacionālā arhitektūras padomes sēde
2018.gada 8.martā pl.16:00, Kultūras ministrijas Lielajā zālē

Protokols/Kopsavilkums

Dienaskārtība:

1.Latvijas Būvuzņēmēju partnerības priekšlikumi arhitektūras un būvniecības nozares kopīgai iniciatīvai Latvijas valsts simtgades kontekstā. Diskusija.

Prezentācija: Baiba Fromane - Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītāja.

2.Nacionālās arhitektūras padomes priekšsēdētāja vēlēšanas.

Sēdē piedalījās:

Dace Melbārde – kultūras ministre,

Selga Laizāne – Valsts sekretāra vietniece Latvijas valsts simtgades jautājumos,

Baiba Fromane – Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītāja,

Edmunds Valantis – Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks;

Kristaps Siliņš – *White Label* - zīmolu stratēģijas aģentūras pārstāvis;

Anete Ugaine - Latvijas Būvuzņēmēju partnerības sabiedrisko attiecību vadītāja.

Nacionālās arhitektūras padomes locekļi:

Jānis Dripe, Andris Kronbergs, Juris Dambis, Ilma Valdmāne, Gvido Princis, Uģis Bratuškins, Gatis Didrihsons, Jana Jākobsone, Daiga Dzedone, Oskars Redbergs, Liene Griezīte, Austris Mailītis, Māra Ābele.

Sēdi vadīja: A. Kronbergs.

Protokolēja: Dz. Purviņa

Kopsavilkums:

1.Latvijas Būvuzņēmēju partnerības priekšlikumi arhitektūras un būvniecības nozares kopīgai iniciatīvai Latvijas valsts simtgades kontekstā. Diskusija.

B. Fromane prezentācijā izklāsta ideju – sasaistē ar Latvijas valsts Simtgadi izvērtēt labāko, kas radīts arhitektūrā un būvniecībā pēdējos 100 gados (veidot topu *100 Latvijas zvaigznes* līdzīgi kā gastronomijā - pēc *Michelin* zvaigžņu principa).

Vērtēšanas procesā – iesaistīt un uz klausīt arī dažādas sabiedrības grupas (sabiedrības viedoklis, visu Latvijas pašvaldību iesaiste).

D. Melbārde uzsver, ka būtiski ir runāt par tām vērtībām arhitektūrā, kas 100 gadu laikā ir radītas. Ministre uzsver Eiropas ministru parakstīto Davosas deklarāciju un tajā definētās *Baukultur* (būvkultūra) nozīmi. Ministre uzsver, ka arhitektūra nedrīkst tikt pozicionēta tikai kā būvniecības nozares sastāvdaļa. Veidojot Latvijas

arhitektūras un būvniecības mantojuma izvērtējumu 100 gadu perspektīvā, tas būtu jābalsta un jāatsaucas uz Davosas deklarācijā paustajiem principiem.

Ministres ieteikums – objektīvi izvērtēt, vai šo pasākumu ir iespējams kvalitatīvi noorganizēt 2018.gadā vai tomēr tas jādara 2019.gadā, kad turpinās Latvijas valstiskuma simtgades svinības.

Sēdes laikā paustie ekspertu viedokli:

- *100 zvaigznes Latvijas arhitektūrā un būvniecībā* – jāsasaista ar Latvijas Kultūras kanona vērtībām. Jāizstrādā precīza metodika, pēc kuras novērtēt arhitektūras un būvniecības mantojumu un arī laikmetīgās būves;
- Diskusijām atvērts jautājums, kādā formā rezultēsies paveiktais – izstāde, pasākums, diskusijas, katalogs u.c.;
- B. Fromane - šī iniciatīva būtu signāls sabiedrībai, ka būvnieki un arhitekti spēj vienoties kopīgiem mērķiem; ar šo balvu vēlamies runāt par pasūtītāja lomu un diskutēt par to, ka atbildība pret sabiedrību ir daudz lielāka.
- J. Dambis – uzsver Davosas deklarācijas nozīmīgumu, kā arī atzīmē, ka jau ir izveidots 100 apdraudētāko kultūras pieminekļu saraksts Latvijā. Kultūras pieminekļu aizsardzības sistēma ir saistīta ar izvērtēšanu, turklāt mantojuma nozarē metodoloģija tiek veidota vairākus gadus, tāpēc būtu precīzi nedefinējami vērtēšanas kritēriji.
- U. Bratuškina - viena no galvenajām vadlīnijām būtu visas sabiedrības iesaiste, un tas var izvērsties par visu valsti aptverošu pasākumu, bet nevar prasīt, lai sabiedrība spētu objektīvi izvērtēt būves atbilstoši profesionāliem kritērijiem;
- E. Valantis – svarīgi ar šo pasākumu celt profesijas prestižu, kā arī tā ir unikāla iespēja virzīt sabiedrības domu. Ekonomikas ministrija izteikusi gatavību šo iniciatīvu finansiāli atbalstīt.
- I. Valdmane atzīmē, ka nupat ir izveidota elektroniskā Latvijas ainavu dārgumu krātuve.
- L.Griezīte – jāspēj arī pareizi izskaidrot un komunicēt sabiedrībai, ka ne visi objekti iekļausies šajos kritērijos un 100 zvaigžņu topā;
- A. Mailītis – tā ir vēsts sabiedrībai, ka arhitektūra ir radošā nozare un tā nav būvniecības sastāvdaļa.
- Vairāki eksperti atzīmēja, ka šī pasākuma galvenā mērķa auditorija ir jaunieši un skolēni.

Lēmumi:

1.Nacionālā arhitektūras padome atbalsta Latvijas Būvuzņēmēju partnerības priekšlikumu par kopīgu arhitektūras un būvniecības nozares sadarbību/iniciatīvu, veltītu Latvijas valsts simtgadei – *100 Latvijas būves / 100 zvaigznes* (nosaukums –

pagaidu, var mainīties), kurā tiek izvērtētas un parādītas plašākai auditorijai izcilākās Latvijā pēdējo 100 gadu laikā radītās būves.

Lūgums – tuvākās nedēļas laikā no Nacionālās arhitektūras padomes delegēt 3 pārstāvjus darbam šī projekta darba grupā.

2. Nacionālās arhitektūras padomes priekšsēdētāja vēlēšanas.

Tika izvirzīta Gata Didrihsona un Māras Ābeles kandidatūra.

M.Ābele savu kandidatūru atsauc.

Balsojumā - ar 11 balsīm (par) un 1 (atturas) arhitekts **Gatis Didrihsons** – Latvijas Arhitektu savienības padomes loceklis, arhitektu biroja „Didrihsons arhitekti” vadītājs – ievēlēts par Nacionālās arhitektūras padomes priekšsēdētāju.

NAP priekšsēdētājs

Protokolēja

A. Kronbergs

Dz. Purviņa

